

**Declarația Centrului de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO)
cu privire la altercația în preajma Reședinței de Stat dintre simpatizanții
PCRM și forțele de ordine din 28 martie 2013**

Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului

Al. Hajdeu 95 "A", CHISINAU, MD 2005, Moldova
(373 22) 212 816, fax (373 22) 225 257

CReDO@CReDO.md, www.CReDO.md

Concluzii:

1. Asociația Micului Business a organizat legal și desfășurat adecvat întrunirea pașnică din fața Palatului Republicii.
2. Congresul Civic, simpatizanții și membrii PCRML au organizat o întrunire publică în fața Palatului Republicii cu încălcarea legii, o întrunire cu procesiune spre și în fața Reședinței de Stat contrar legii.
3. Congresul Civic și organizatorii acestuia nu au anunțat adecvat despre organizarea întrunirii în fața Palatului Republicii și nici despre intenția de a se deplasa în fața Reședinței de Stat. Aceștia, încălcând legea, au provocat altercații fizice cu cordonul de poliție, soldat cu încălcarea ordinii publice.
4. Congresul Civic și organizatorii acestuia a încălcat art. 10 al Legii privind întrunirile, care prevede necesitatea depunerii unei declarații prealabile de către organizator la APL, cu 5 zile înainte de data desfășurării și art. 12 (5) al Legii privind întrunirile, care prevede excepția prin care organizatorii unei întruniri cu număr redus de participanți (sub 50 de participanți) nu sînt obligați să depună o declarație prealabilă.
5. Membrii Congresului Civic, nu au respectat cadrul legal, la manifestație participînd peste 100 de persoane. Pe parcursul desfășurării întrunirii sub formă de marș, a fost depășit cadrul pașnic de desfășurare a întrunirii de către participanții din partea PCRML, care s-au opus solicitărilor și manevrelor legitime ale forțelor de ordine, au aplicat forța fizică, au adus ofense verbale poliției. Dreptul la întrunire publică pașnică nu este un drept absolut, acesta trebuie exercitat cu bună credință, respectînd caracterul pașnic al întrunirii. Întrunirea nedeclarată poate fi obiectul unor limitări justificate de alegere a locației de desfășurare a acesteia în partea a doua, cum s-a procedat în cazul dat.

Recomandări:

1. Forțele de ordine au obligația pozitivă de asigurare și menținere a ordinii și a întrunirilor pașnice, prin urmare au facilitat corect desfășurarea întrunirii Congresului în fața Palatului Republicii. Forțele de ordine corect au barat accesul Congresului în scuarul Reședinței de Stat. Manevrele puse în aplicare de forțele de ordine pe parcursul desfășurării întrunirii au avut ca scop păstrarea caracterului pașnic al întrunirilor. Acțiunile poliției de aplicare a forței asupra manifestașilor Congresului Civic au fost legitime și au fost determinate de asigurarea securității persoanelor protejate, precum și a sediilor aflate în paza Serviciului Protecție și Pază de Stat.
2. Poliția urma, totodată, să asigure comunicarea pe tot parcursul întrunirii organizate de Congres, dar în special pe segmentul marșului și încercării acestora de a accesa scuarul în fața Reședinței de Stat. Comunicarea trebuia să includă informarea și somarea participanților despre respectarea ordinii publice și încălcarea acesteia în special pe ultimul segment.
3. Organizatorii, și după cum este relevant unii participanți la manifestație, trebuie responsabilizați conform legislației contravenționale în baza cumulului de probe și antecedentelor pentru:
 - a. exercitarea cu rea credință a dreptului la o întrunire spontană sau întrunire puțin numeroasă,

- b. încălcarea procedurii de notificare prealabilă a întrunirii și neinformarea asupra condițiilor de desfășurare a acesteia,
 - c. nerespectarea ordinii publice și provocarea altercațiilor fizice cu cordonul de poliție.
4. Poliția va asigura o regrupare mai promptă a forțelor adecvate pentru a asigura protecția clădirii Reședinței de Stat.
 5. Organizatorii manifestației vor respecta cu buna credință exercitarea dreptului la libera întrunire.

Fapte:

Pe data de 28 Martie 2013, în mun. Chișinău, în fața Palatului Republicii, au avut loc 2 întruniri simultane cu organizatori și mesaje diferite:

- 1) prima întrunire statică a fost organizată de Asociația Micului Business și o și
 - 2) a doua întrunire dinamică simultană organizată de entitatea neformală a Congresul Civic, constând din simpatizanții și membrii Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.
- Pe data de 25.03.2013, Asociația Micului Business, înregistrează la Primăria municipiului Chișinău, declarația referitor la desfășurarea unui miting de protest în fața Palatului Republicii față de interdicțiile de activitate în comerț. La miting au participat aproximativ 40 de persoane. Întrunirea a fost declarată conform Legii cu privire la întruniri.
 - Pe data de 27 martie 2013, se declară că își reia activitatea Congresul Civic. În urma acestei ședințe, consiliile coordonatoare și grupurile de inițiativa ale Congresului, au decis desfășurarea în data de 28 martie 2013 a unui protest unde vor cere desfășurarea agerilor anticipate. Întrunirea organizată de către Congresul Civic a început la orele 9.30 în fața Palatului Republicii și nu a fost declarată la Primăria municipiului Chișinău.

Desfășurarea întrunirilor:

1. Întrunirea organizată de către Asociația Micului Business, s-a desfășurat conform declarației prealabile.
2. Membrii Congresului Civic, după ce au protestat timp de 30 minute, au decis pe loc să meargă în marș spre reședința președintelui din str. N. Iorga pentru a-i cere desfășurarea alegerilor anticipate. Conform informațiilor oficiale, la acel moment, urma să aibă loc ceremonia de înmînare a scrisorilor de acreditare de către 5 ambasadori.
3. Forțele de ordine au format un cordon uman (apr.60 de politisti vizibili) la intersecția str. 31 August cu N. Iorga pentru a împiedica accesul manifestațiilor spre scuarul clădirii Reședinței de Stat. Poliția nu deținea echipamentul de protecție personală, inclusiv scuturi sau bastoane.
4. Protestatarii sunt conduși de cîțiva deputați ai PCRM, inclusiv: M.Tcaciuk, I. Muntean, A.Petkov și alții. Cordonul de poliție indică prin prezența sa clar, că nu va permite accesul protestatarilor să se apropie de intrarea în clădirea Reședinței de Stat. Manifestanții continuă mișcarea spre cordonul de poliție fără

a se opri. În imediata apropiere de cordonul de poliție, deputatul Tcaciuk, prin gesticularea manuală indică că va continua drumul protestatarilor printre cordonul de poliție instalat. Urmînd exemplul acestuia protestatari se apropie de cordonul de poliție și utilizînd forța corporală împing cordonul de poliție spre scuarul în fața Reședinței de Stat. Toți protestatarii sunt antrenați în forțarea cordonului mai puțin numeros să cedeze. Se încep îmbrînceli, altercații. Cordonul de poliție pune rezistența să nu admită accesul protestatarilor în fața scuarului. Unele persoane și unii polițiști au cazut pe jos. Se scanda: Alegeri!, Rusine! Protestatarii aveau asupra lor steaguri.

5. Coloana de protestatari continua să înainteze și în cîteva locuri rupe cordonul format din polițiști. Unii protestatari ajung în fața Reședinței de Stat și se îndreaptă spre intrare. Poliția aplică în continuare manevre de blocare a celorlalți protestatari. O parte mare din protestatari ajung în fața Reședinței de Stat. Poliția se regrupează și formează un cordon în fața Reședinței. Protestatarii au continuat să scandeze.
6. După cîteva minute, întrunirea se încheie cu dispersarea anunțată de către organizatori. Nici o persoană nu este reținută.